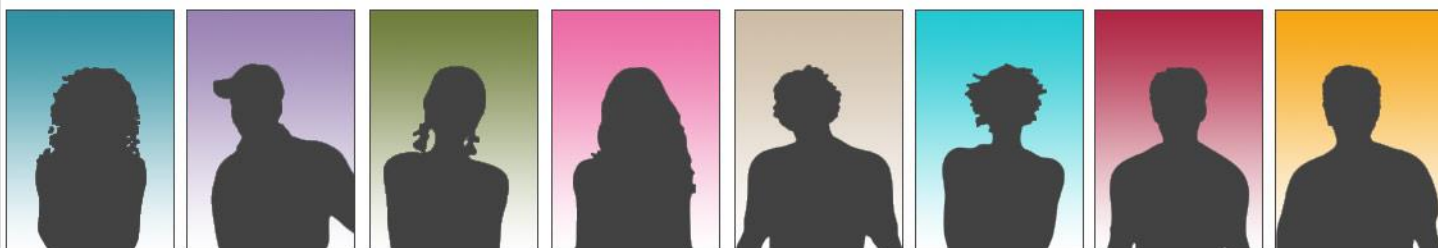

Ungdomsenkäten Om mig

Hemkommunsrapport 2014 - 2019

*Region Östergötland i samverkan
med länets kommuner och Länsstyrelsen Östergötland*

Om mig är Östergötlands läns gemensamma webbenkät om ungdomars hälsa och livsstil som har genomförts årligen sedan hösten 2014. Enkäten är ett samarbete mellan länets kommuner, Länsstyrelsen Östergötland och Region Östergötland.

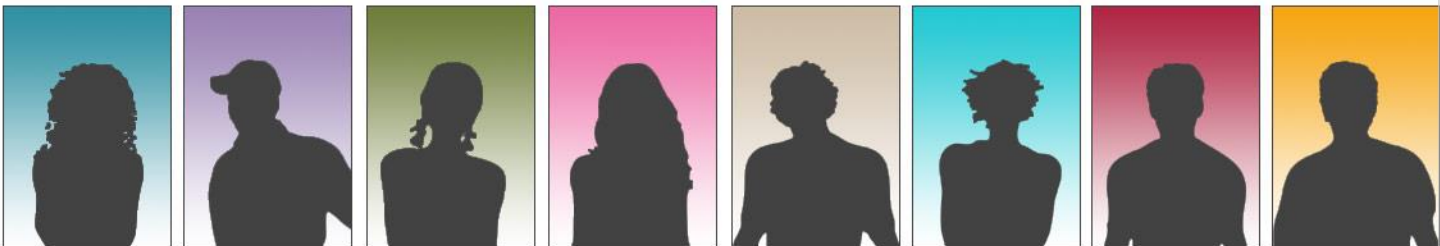
Utgångspunkten i arbetet är ungdomars perspektiv på hälsa och livsstil. Ungdomar är delaktiga i framtagande och utformning av enkätfrågor liksom tolkning och användning av resultat. Förhoppningen är att enkäten kan utgöra ett stöd i att förstå ungdomars förutsättningar till en god hälsa och goda vanor och kunna underlätta arbetet med barn och unga inom region, kommun och skola.

Denna hemkommunsrapport^[1] innehåller ett urval av frågor från enkätens fem frågeområden med resultat över tid, per kön och årskurs. För att utjämna oregelbundenheter vid tidsjämförelser och för att få tillförlitligare tidstrender, redovisas andelarna som **glidande medelvärde**. Det innebär att den andel som redovisas för ett specifikt år är ett genomsnitt av det året samt de två föregående åren. Tidsredovisningen startar därför år 2016.

- För frågor som inte har funnits med sedan vi startade enkäten 2014 redovisas endast 2019 års resultat, utan beräkning av glidande medelvärde.
- I bilagan redovisas 2019 års resultat som komplement till glidande medelvärden.
- Det finns rapporter som inte har resultat per kön. Det förekommer hos hemkommuner där antalet understiger 10 ungdomar på minst ett av könen. Istället redovisas hemkommunens totala resultat och länets resultat.
- Informationsrutor med text i rapporten baseras på fritextsvar och analyser på länsnivå.
- Om inget resultat redovisas är det för få ungdomar som har svarat. Om det står "0 %" är det ett resultat.
- AK står för Annan könsidentitet, vilket innebär att ungdomarna inte vill identifiera sig som varken tjej eller kille.
- Alla siffror är andelar i procent.

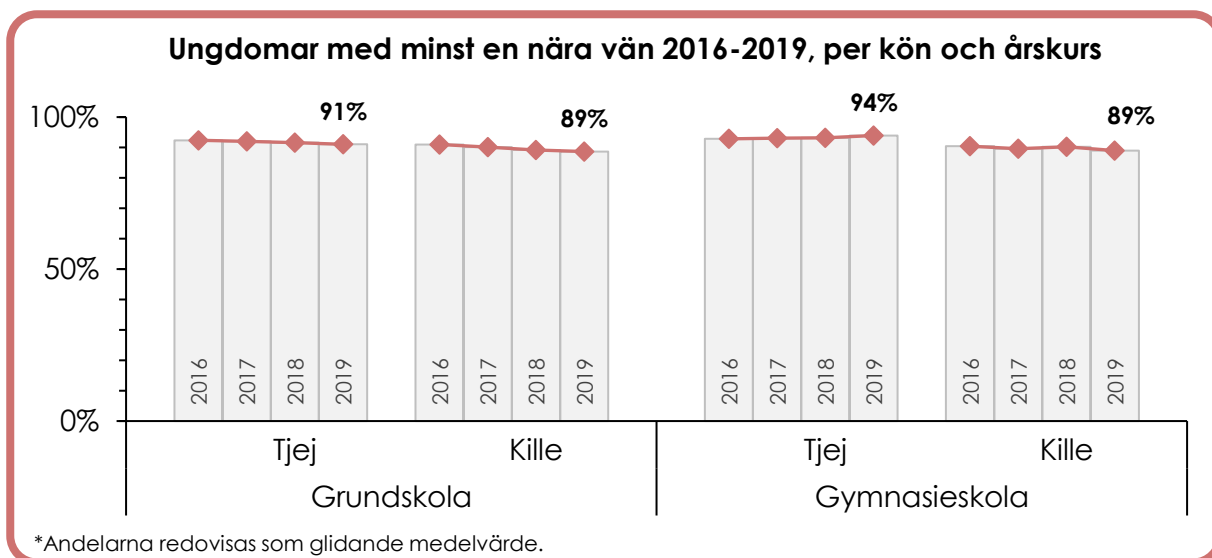
Resultat för enkätens frågor finns att söka fram på läns- och kommunnivå i statistikverktyget Status Östergötland <https://www.regionostergotland.se/statusostergotland/>

Resultat för ett urval av frågor på skolnivå finns att söka fram i ett webbaserat resultatverktyg på *Om mig* - enkätens hemsida <https://vardgivarwebb.regionostergotland.se/Startsida/Verksamheter/Halso--och-vardutvecklingscentrum/Verksamhetsutveckling-Vard-och-Halsa/Halsoframjande/Ungdomsenkaten---Om-mig/>

^[1] Hemkommun innebär vilken kommun den svarande bor i. Statistiken i denna rapport baseras alltså på var ungdomarna uppger att de bor.

Linköping

Grundskola

97%		83%
Är trygga hemma		Är trygga i skolan
97%	Tjej	80%
98%	Kille	86%

Gymnasieskola

96%		88%
Är trygga hemma		Är trygga i skolan
96%	Tjej	86%
96%	Kille	90%

Otrygga ungdomar upplever mer oro och nedstämdhet och sover sämre. De har sämre stöd från föräldrar och vänner och blir oftare mobbade. De upplever också att föräldrarna inte har tillräcklig insyn i hur man mår eller har det med kompisar.

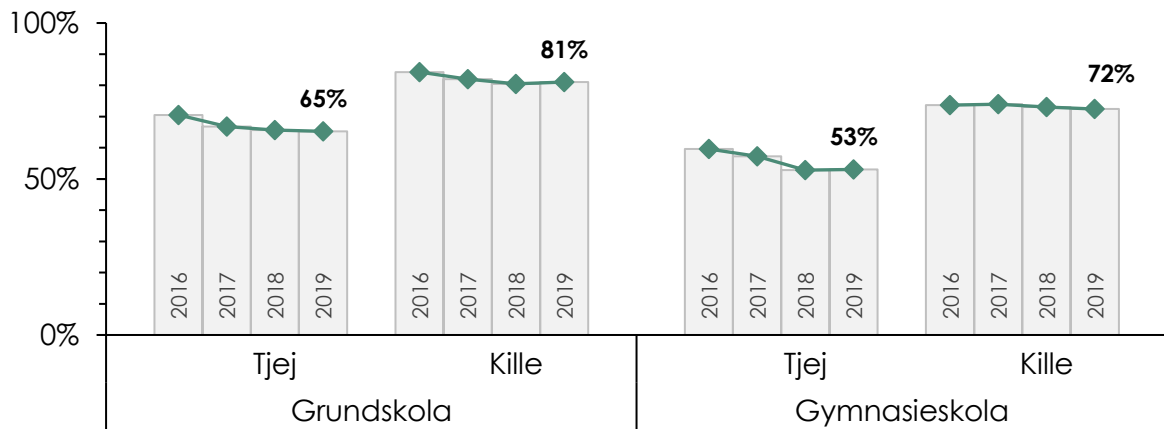
Ungdomar som upplever att deras föräldrar...

	ställer upp vid problem	93%
ÅK 8	hjälper till med läxor/skolarbeten	81%
	tar sig tid att lyssna	89%
	ställer upp vid problem	89%
ÅR 2	hjälper till med läxor/skolarbeten	64%
	tar sig tid att lyssna	86%

Ungdomar med bra hälsa 2016-2019, per kön och årskurs

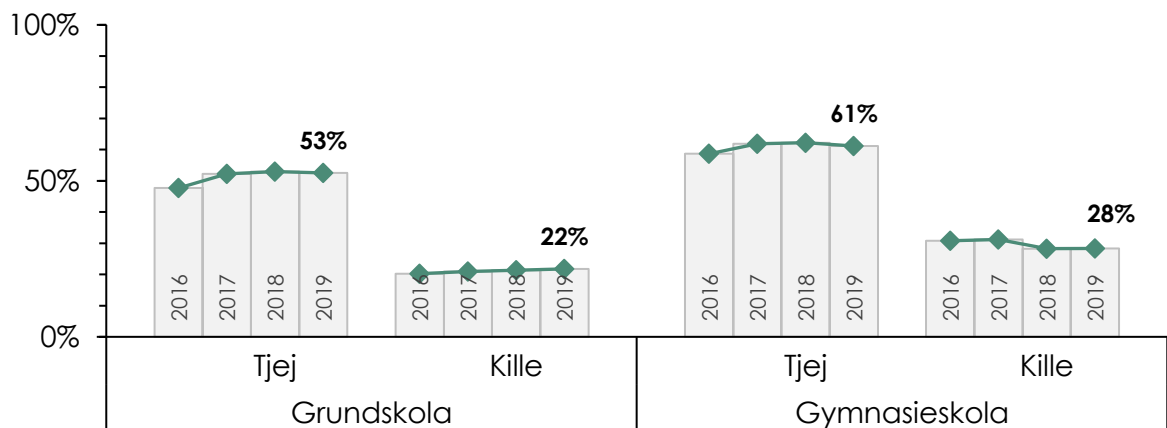

*Andelarna redovisas som glidande medelvärde.

Ungdomars vanligaste tankar om hur de kan förbättra sin hälsa är att de ska sova mer, äta bättre, träna och aktivera sig. De vill också våga vara sig själva och förbättra sitt självförtroende. Killar vill ägna telefon och dator mindre tid. Tjejer önskar generellt mindre skolstress och någon att anförtro sig till.

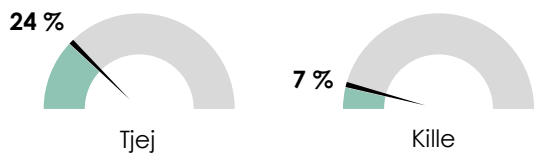
Ungdomar som ofta är stressade 2016-2019, per kön och årskurs

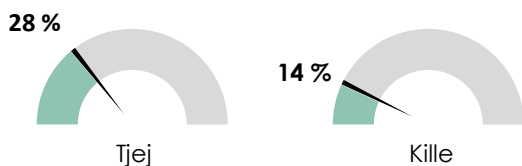
*Andelarna redovisas som glidande medelvärde.

Ungdomar med daglig oro/ångest år 2019

Grundskola

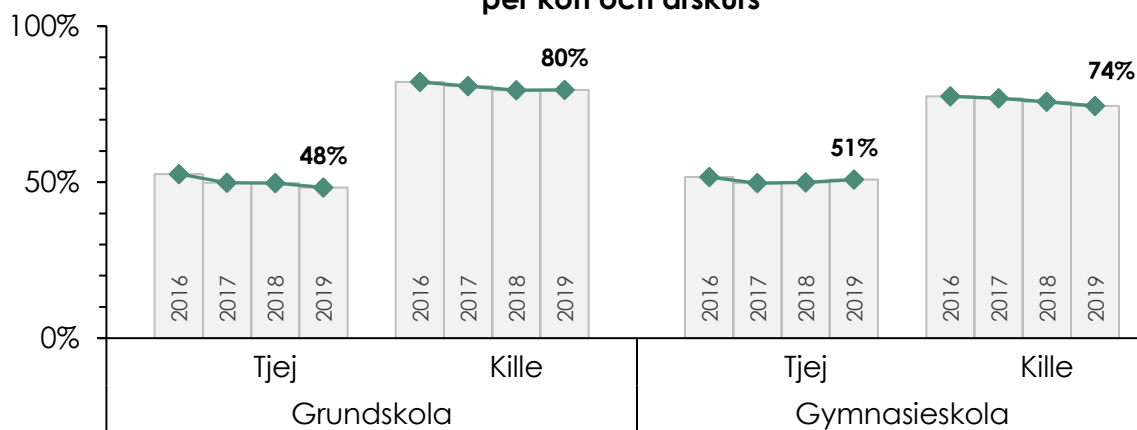
Gymnasieskola

Ångest upplevs som negativa tankar och känslor eller som fysisk påverkan i form av tryck över bröstet och ont i magen.

Ungdomar alltid/ofta känner att de duger som de är 2016-2019, per kön och årskurs

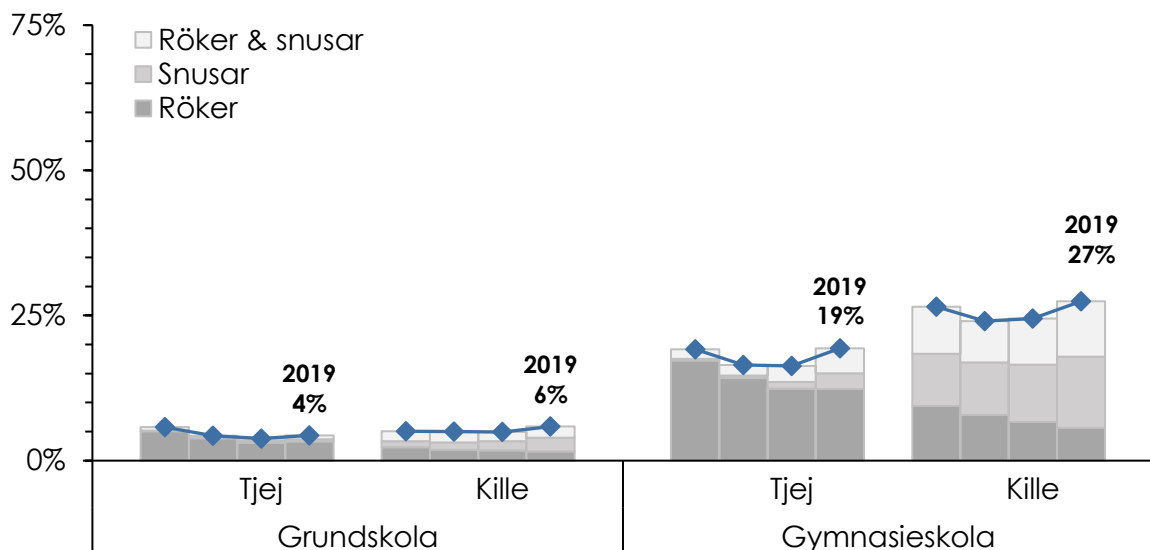

*Andelarna redovisas som glidande medelvärde.

Tjejer har svårt att känna att de duger på grund av normer och ideal i samhället som förmedlas via reklam och sociala medier och skaparorealistiska förväntningar på tjejers utseende och beteende. Många ungdomar säger också att tjejer dömer sig själva hårdare och har sämre självkänsla och självförtroende än killar.

Ungdomar med tobaksbruk 2016-2019, per kön och årskurs

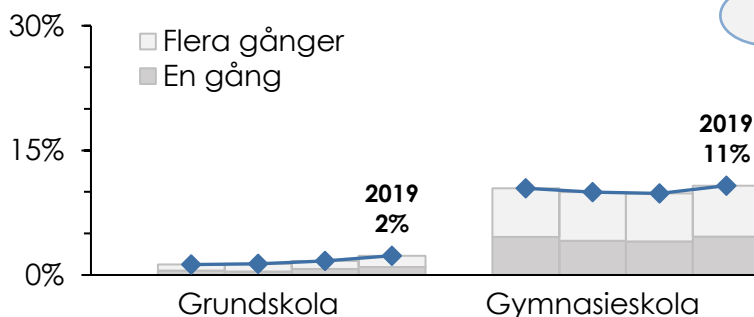

*Andelarna redovisas som glidande medelvärde.

Behovet att få tillhöra en grupp och känna samhörighet är enligt ungdomar en förklaring till alkohol- och tobaksbruk bland unga. Men de som röker har sämre psykisk och fysisk hälsa och sämre sömn. De känner sig också mindre trygga i skolan och uppger högre utsatthet för mobbning av elever och personal.

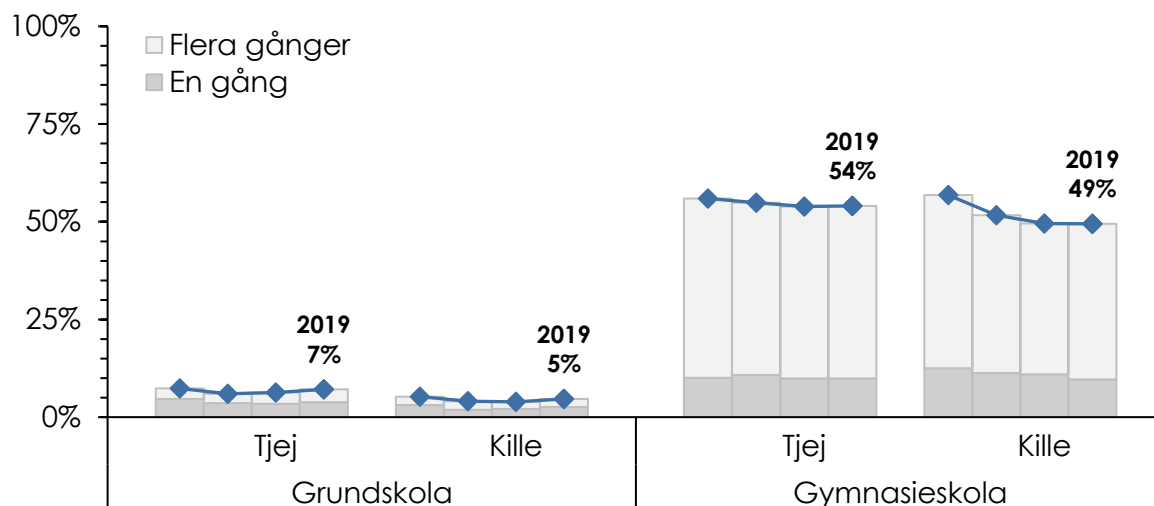
Ungdomar som använt narkotika 2016-2019 per årskurs

*Andelarna redovisas som glidande medelvärde.

Var sjätte elev på gymnasiet har någon gång blivit erbjuden att prova narkotika

Ungdomar druckit sig berusad 2016-2019, per kön och årskurs

*Andelarna redovisas som glidande medelvärde.

Berusningsdrickandet sker främst i gymnasieåldern och det är betydligt vanligare att ungdomar som blir bjudna på alkohol av sina föräldrar dricker sig berusade.

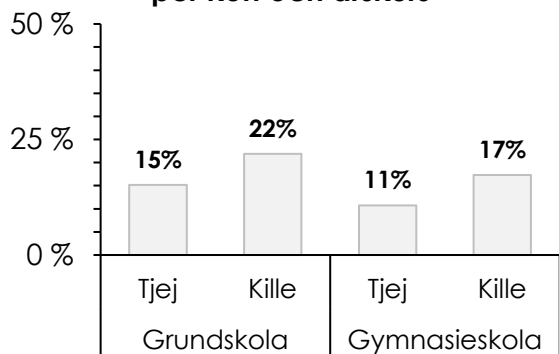

Andelen ungdomar som **dricker alkohol har minskat**

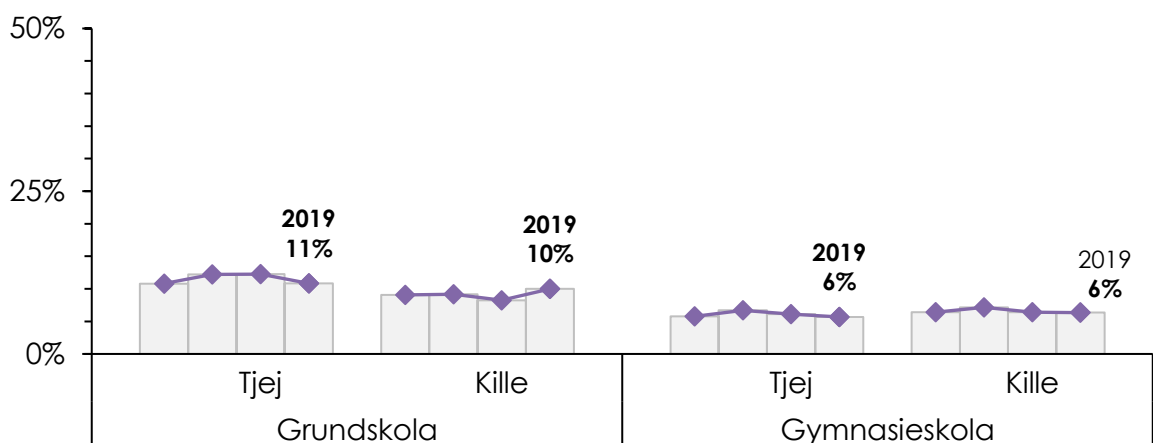
från 53 % till 47 %
mellan 2014 - 2019

Ungdomar som är fysisk aktiva minst en timme per dag 2019, per kön och årskurs

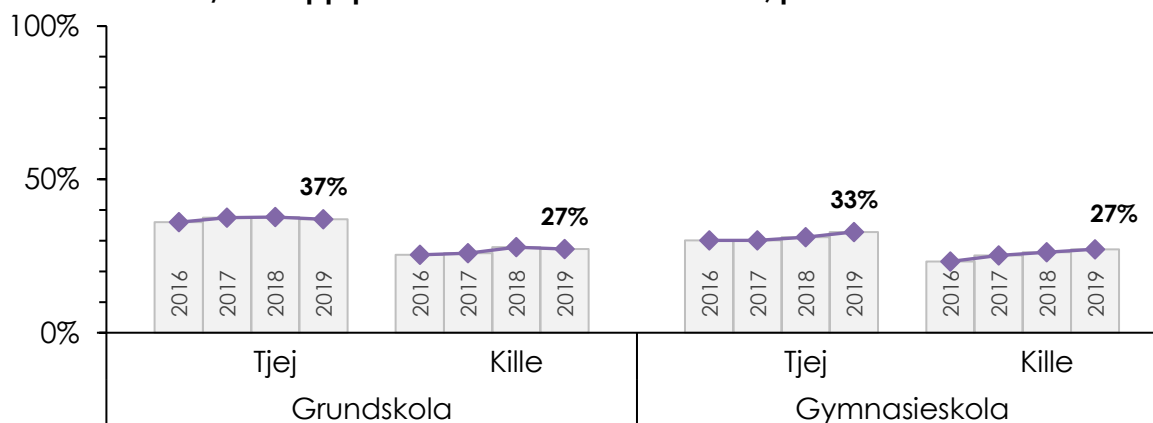

Ungdomar som är mobbade av elever och/eller personal 2016-2019, per kön och årskurs

*Andelarna redovisas som glidande medelvärde.

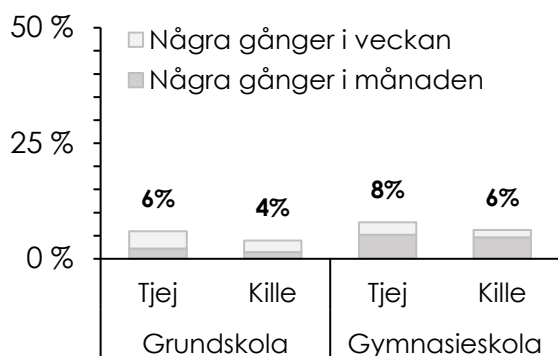
Ungdomar som utsatts för elaka kommentarer eller att någon lagt ut känsliga bilder/filmklipp på sociala medier 2016-2019, per kön och årskurs

*Andelarna redovisas som glidande medelvärde.

Ungdomar som skolkat 2019, per kön och årskurs

Skolfrånvaro är vanligare bland ungdomar som mår dåligt och som är otrygga och blir mobbade. Ungdomar som skolkar beskriver att de är nedstämda och trötta och saknar ofta arbetsro, lärarstöd och motivation.

Ungdomar som alltid/ofta i skolan upplever...

Att de behandlas rättvist av lärare

Åk 8: 70%
År 2: 77%

Arbetsro på lektioner

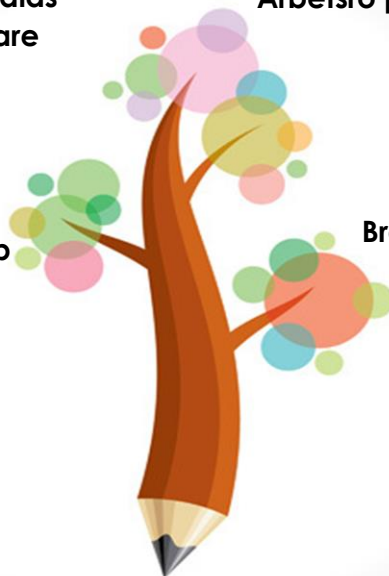
Åk 8: 51%
År 2: 70%

Stöd och hjälp att utvecklas

Åk 8: 64%
År 2: 67%

Bra stämning

Åk 8: 64%
År 2: 75%

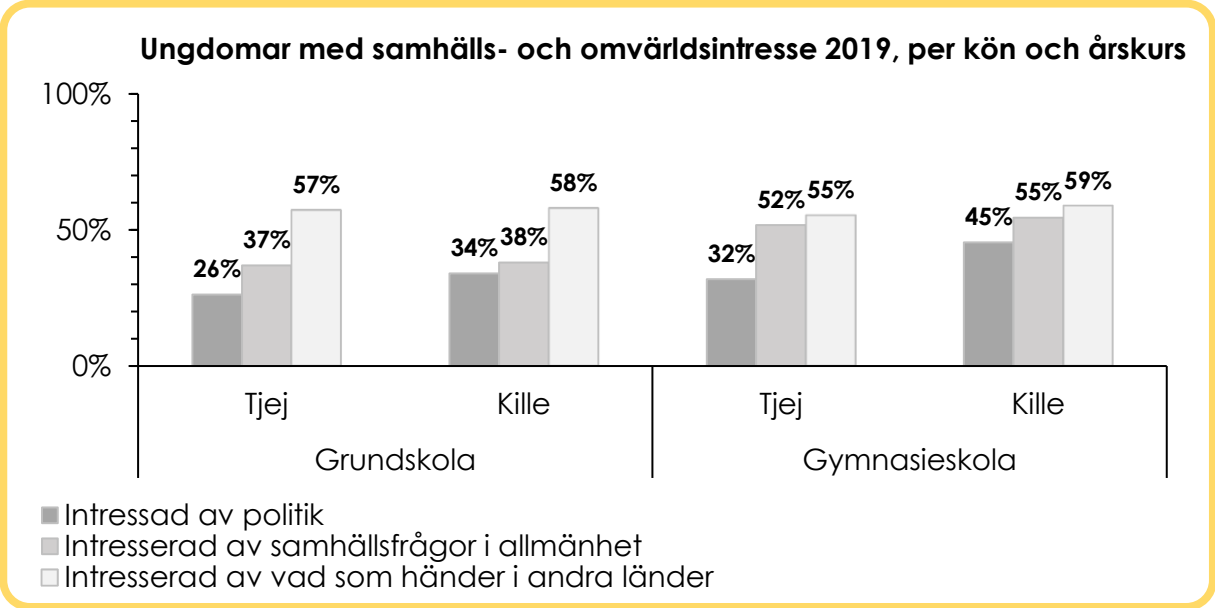

Lärarnas stöd och bemötande har samband med ungdomars upplevelser under skoldagen. De som får stöd och hjälp att utvecklas känner sig oftare glada, duktiga, självsäkra och motiverande i skolan.

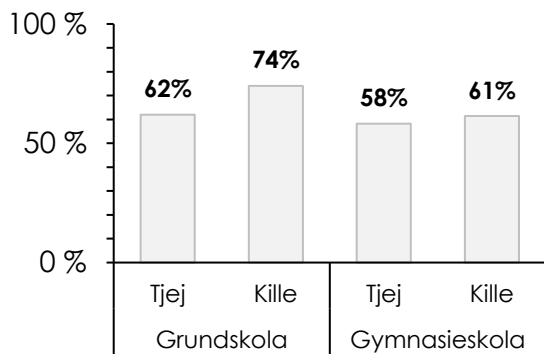
Politik handlar om staten och styrning av Sverige. Ungdomar förknippar politik med lagar, myndigheter, samhällsfrågor och demokrati.

Ungdomar ser Sverige som ett "litet" land i en global värld och tycker att det händer mer allvarliga och betydelsefulla saker utomlands som intresserar dem.

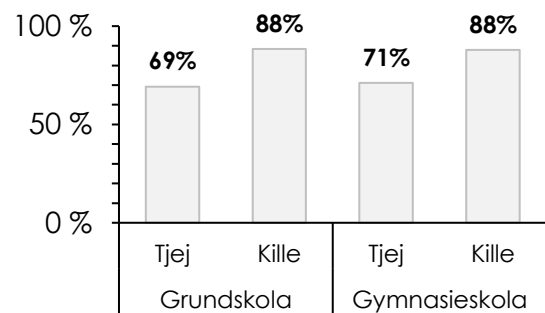

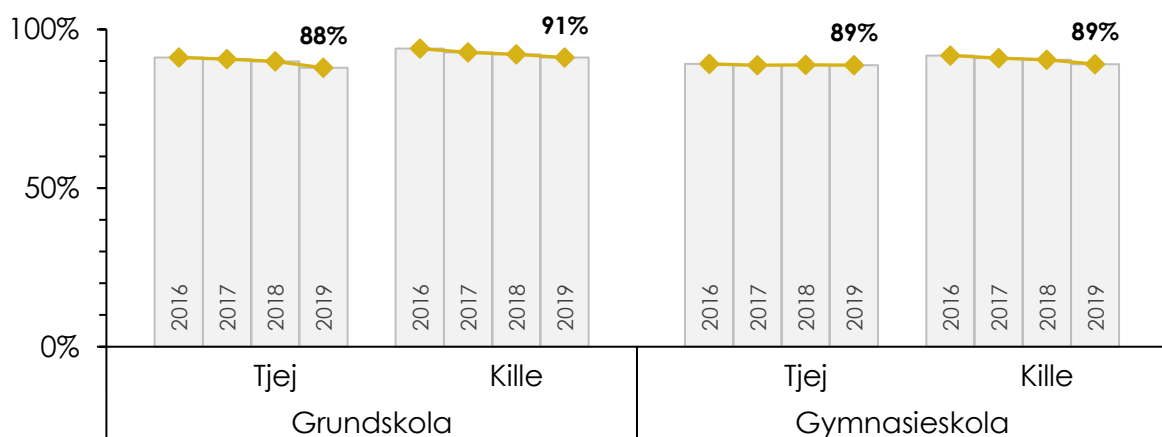
Ungdomar som litar på andra människor 2019, per kön och årskurs

Ungdomar som litar på sin egen förmåga att klara av saker 2019, per kön och årskurs

Ungdomar med positiv framtidstro 2016-2019, per kön och årskurs

*Andelarna redovisas som glidande medelvärde.

Bilaga

Linköping

Ungdomar med minst en nära vän			Linköping - 2019
Grundskola	Tjej (n=791)	Kille (n=737)	Totalt (n=1528)
	92%	89%	90%
Gymnasieskola	Tjej (n=628)	Kille (n=660)	Totalt (n=1288)
	94%	87%	91%

Ungdomar med bra hälsa			Linköping - 2019
Grundskola	Tjej (n=792)	Kille (n=745)	Totalt (n=1537)
	65%	84%	74%
Gymnasieskola	Tjej (n=625)	Kille (n=667)	Totalt (n=1292)
	56%	71%	64%

Ungdomar som ofta är stressade			Linköping - 2019
Grundskola	Tjej (n=748)	Kille (n=637)	Totalt (n=1385)
	46%	21%	34%
Gymnasieskola	Tjej (n=609)	Kille (n=597)	Totalt (n=1206)
	56%	30%	43%

Ungdomar som alltid/ofta känner att de duger som de är			Linköping - 2019
Grundskola	Tjej (n=788)	Kille (n=723)	Totalt (n=1511)
	49%	79%	64%
Gymnasieskola	Tjej (n=624)	Kille (n=659)	Totalt (n=1283)
	53%	74%	64%

Ungdomar med tobaksbruk		Linköping - 2019		
Grundskola		Tjej (n=790)	Kille (n=731)	Totalt (n=1521)
	Röker	5%	2%	4%
	Snusar	1%	3%	2%
	Röker och snusar	1%	2%	2%
Gymnasieskola		Tjej (n=627)	Kille (n=663)	Totalt (n=1290)
	Röker	13%	6%	9%
	Snusar	5%	16%	11%
	Röker och snusar	6%	11%	8%

Ungdomar som använt narkotika		Linköping - 2019		
Grundskola		Tjej (n=787)	Kille (n=717)	Totalt (n=1504)
	En gång	1%	1%	1%
	Flera gånger	2%	2%	2%
Gymnasieskola		Tjej (n=619)	Kille (n=651)	Totalt (n=1270)
	En gång	4%	6%	5%
	Flera gånger	4%	8%	6%

Ungdomar som har druckit sig berusade		Linköping - 2019		
Grundskola		Tjej (n=787)	Kille (n=719)	Totalt (n=1506)
	En gång	5%	4%	4%
	Flera gånger	4%	2%	3%
Gymnasieskola		Tjej (n=614)	Kille (n=646)	Totalt (n=1260)
	En gång	9%	11%	10%
	Flera gånger	42%	42%	42%

Ungdomar som är mobbade av elever ^{och/} eller personal			Linköping - 2019
Grundskola	Tjej (n=763)	Kille (n=687)	Totalt (n=1450)
	9%	13%	11%
Gymnasieskola	Tjej (n=598)	Kille (n=608)	Totalt (n=1206)
	4%	7%	5%

Ungdomar som utsatts för elaka kommentarer eller att någon lagt ut känsliga bilder/filmklipp på sociala medier			Linköping - 2019
Grundskola	Tjej (n=763)	Kille (n=678)	Totalt (n=1441)
	35%	24%	30%
Gymnasieskola	Tjej (n=600)	Kille (n=615)	Totalt (n=1215)
	35%	27%	31%

Ungdomar med positiv framtidstro			Linköping - 2019
Grundskola	Tjej (n=743)	Kille (n=656)	Totalt (n=1399)
	85%	90%	87%
Gymnasieskola	Tjej (n=578)	Kille (n=592)	Totalt (n=1170)
	88%	87%	87%